

Eco

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quicksan natuurwaarden

Toekomstige ontsluitingsroute van het elektriciteitsstation

Hazerswoude – Rijndijk

Rapport quickscan natuurwaarden

Toekomstige ontsluitingsroute van het elektriciteitsstation , Hazerswoude – Rijndijk

Opdrachtgever	Sweco Nederland B.V. De Holle Bilt 22 3732 HM De Bilt
---------------	---

Rapportnummer	25674.003
Versienummer	D2
Status	Definitief
Datum	6 september 2024

Opsteller ¹	
Kwaliteitscontrole	

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
4.1	Vogels	6
4.2	Vleermuizen	8
4.3	Overige zoogdieren	9
4.4	Reptielen, amfibieën en vissen	10
4.5	Ongewervelden	11
4.6	Planten	12
4.7	Specifieke zorgplicht	12
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	13
5.1	Kerkuil	13
5.2	Algemene broedvogels.....	13
5.3	Vleermuizen	14
5.4	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	14
5.5	Algemene vissen	14
5.6	Ongewervelden	15
5.7	Overige soort(groep)en.....	15
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	16
6.1	Natura 2000	16
6.2	Natuurnetwerk Nederland	18
7	HOUTOPSTANDEN	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	20

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Sweco Nederland B.V. de opdracht gekregen om een quickscan natuurwaarden uit te voeren op de toekomstige ontsluitingsroute, voor zover gelegen op grondgebied van gemeente Zoeterwoude, ten behoeve van het elektriciteitsstation in Hazerswoude – Rijndijk.

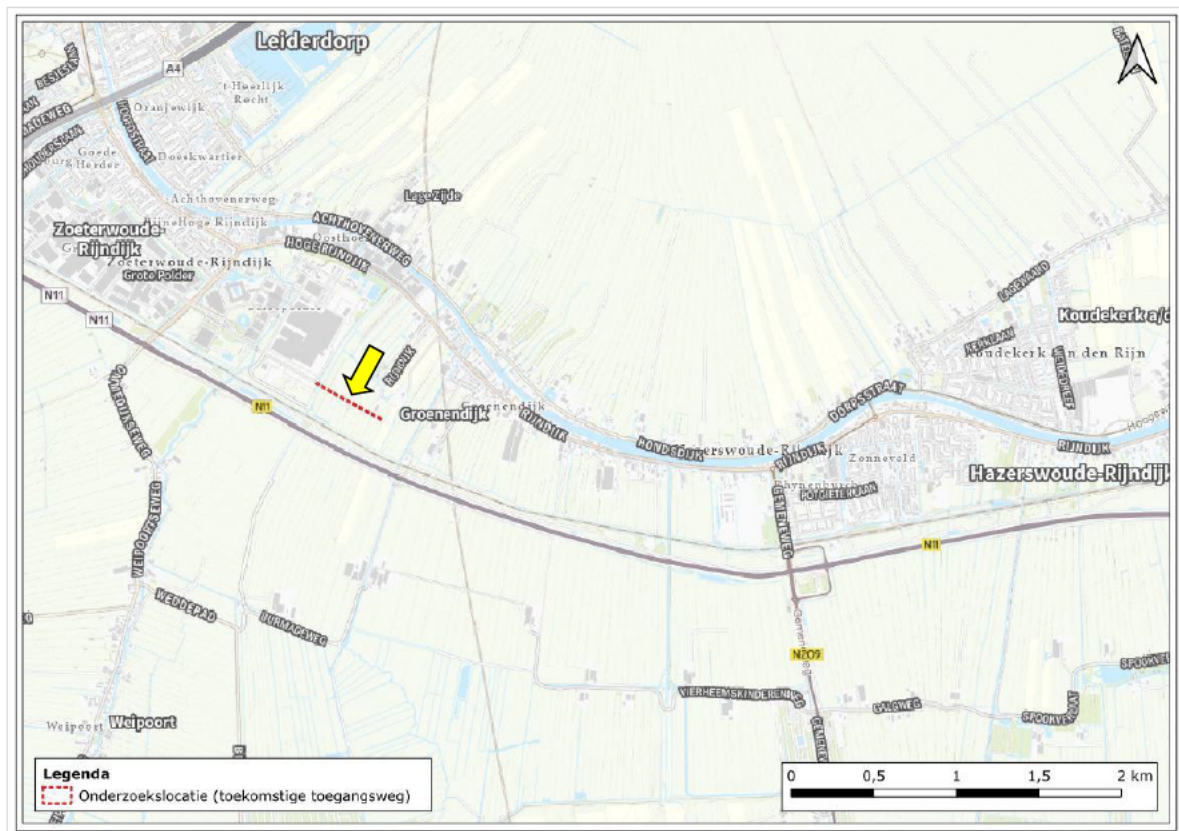
De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 400 m) ligt op de toekomstige ontsluitingsroute, voor zover gelegen op grondgebied van gemeente Zoeterwoude, van het elektriciteitsstation in Hazerswoude – Rijndijk. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

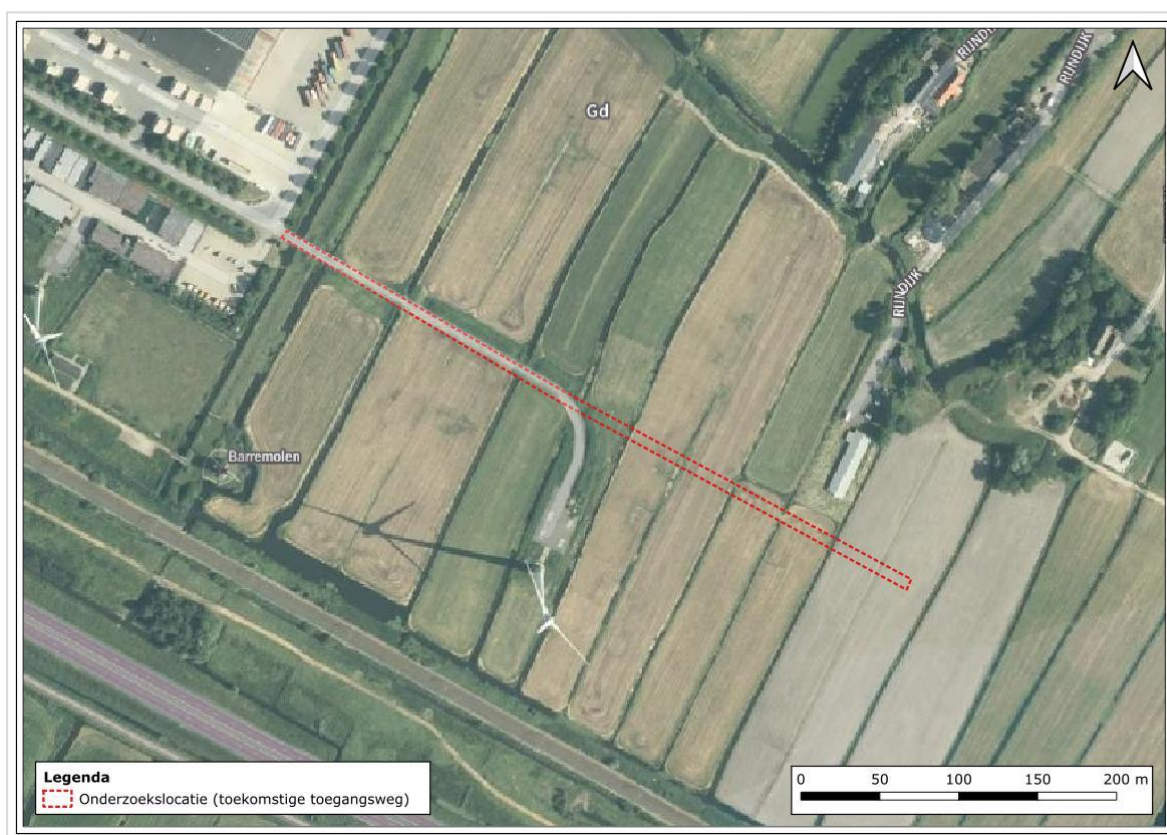
Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie omvat gedeeltelijk een verharde weg die ten westen van de locatie ligt. Daarnaast omvat de locatie percelen met weiland, grasland, riet en watergangen daartussen, waarbij sommige percelen zijn verbonden door middel van duikers.

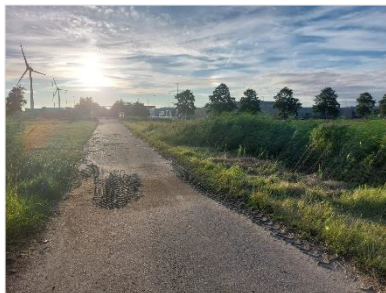
De onderzoekslocatie zal uiteindelijk toegang bieden tot een 150/50 kV-elektriciteitsstation en een ondergronds 150 kV-kabeltracé met acht circuits, die ten oosten van de onderzoekslocatie nog gerealiseerd moeten worden (document: bijlage 2 Ontwerpbestemmingsplan Elektriciteitsstation Hazerswoude – Rijndijk).

De onderzoekslocatie bevindt zich ten noorden van de provinciale weg N11 in de Barrepolder. De locatie wordt omgeven door een afwisseling van boerenerf, weiland en watergangen. Aan de noordoostzijde grenst de onderzoekslocatie aan een boerenerf met een stal, woning en schuren. Ten oosten ligt de Hoogeveense Vaart, een doorlopende bredere watergang. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevinden zich twee windmolens, een zijtak van de Hoogeveense Vaart en daar voorbij een spoorweg. In het westen grenst de onderzoekslocatie aan de Heineken-fabriek.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Gearceerde deel gemeente Zoeterwoude

Figuur 2.3 Verharde weg op de onderzoekslocatie (kijkrichting naar het westen van de onderzoekslocatie).

Figuur 2.4 Verharding, weiland en riet op de onderzoekslocatie (kijkrichting naar het oosten van de onderzoekslocatie)

Figuur 2.5 Weilanden in laagveenweide gebied op de onderzoekslocatie (kijkrichting naar het oosten van de onderzoekslocatie).

Figuur 2.6 Impressie van de kippenstal op circa 25 meter ten noorden van de onderzoekslocatie (kijkrichting naar het noordoosten van de onderzoekslocatie).

Figuur 2.7 Impressie van de watergang waar de toekomstige toegangsweg deels overheen zal lopen (kijkrichting naar het zuiden van de onderzoekslocatie).

Figuur 2.8 Smallere watergang waar de toekomstige toegangsweg deels overheen zal lopen (kijkrichting naar het zuiden van de onderzoekslocatie).

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemers, TenneT en Liander, zijn voornemens een toegangsweg aan te leggen naar een 150/50 kV-elektriciteitsstation en een ondergronds 150 kV-kabeltracé met acht circuits, die nog gerealiseerd zullen worden. De toegangsweg zal worden aangelegd vanaf de Heineken-fabriek om het bestemmingsplangebied van het elektriciteitsstation en ondergrondse kabelcircuits te bereiken. Deze quickscan is uitsluitend uitgevoerd voor de toegangsweg, voor zover gelegen op grondgebied van gemeente Zoeterwoude, en niet voor het elektriciteitsstation.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 10 juli 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. En hierdoor jaarrond beschermde status hebben. Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende volgens de Omgevingswet (categorie 1-4 jaarrond) beschermde vogelsoorten aangetroffen: huismus, gierzwaluw, kerkuil, buizerd, havik, sperwer, boomvalk, ransuil, wespandief, zwarte wouw, ooievaar, grote gele kwikstaart, steenuil en roek.

De **huismus** en **gierzwaluw** broeden in gebouwen. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig waardoor een broedgeval van deze soorten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen impact op mogelijke nestlocaties in de buurt. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van de huismus en gierzwaluw wordt niet noodzakelijk geacht.

De **kerkuil** komt voornamelijk voor in (half)open cultuurlandschappen en is sterk gebonden aan gras- en bouwland afgewisseld met akkerranden of houtwallen. Deze soort broedt vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. De kerkuil broedt tegenwoordig in ongeveer 90 procent van de gevallen in nestkasten die in deze gebouwen zijn geplaatst. Bij uitzondering broedt de kerkuil ook nog wel eens in een holle boom. Het leefgebied van deze soort is van belang voor een functionele nestplaats. Het leefgebied bestaat uit vaste rust- en winterverblijfplaatsen (veelal rondom de nestlocatie) en foerageergebied. Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte ruimtes, nestkasten of boomholtes waargenomen die als vaste roest- en nestlocatie voor de kerkuil kunnen dienen. In de directe omgeving, ten noorden van de onderzoekslocatie, staat echter een oude stal op het boerenerf die marginaal geschikt is als voortplantings- en/of roestplaats voor de kerkuil. De voorgenomen werkzaamheden kunnen invloed hebben op deze stal en daarmee op de potentiële voortplantings- en/of roestplaats van de kerkuil. Nader onderzoek naar de kerkuil wordt mogelijk noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 5).

De **buizerd**, **havik**, **sperwer**, **boomvalk**, **ransuil**, **wespendief** en **zwarte wouw** broeden in bossen of halfopen landschappen, vaak hoog in een boomkruin, waar ze grote nesten maken of hergebruiken van andere vogelsoorten. De nesten bevinden zich minimaal op zes meter hoogte vanaf de grond. De boomvalk broedt eveneens in nesten in hoge bomen maar ook in hoogspanningsmasten. Op de onderzoekslocatie zijn er geen bomen aanwezig. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van bovengenoemde soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De **ooievaar** broedt op hoge locaties, bijvoorbeeld bovenop nestpalen, schoorstenen, hoge gebouwen of in hoogspanningsmasten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen ooievaarsnesten of nestsporen aangetroffen. Het gebruik van de onderzoekslocatie en omgeving als broedlocatie voor de ooievaar kan hiermee uitgesloten worden. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van de ooievaar wordt niet noodzakelijk geacht.

De **grote gele kwikstaart** broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Bij voorkeur zijn deze beken en rivieren snelstromend. De grote gele kwikstaart nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de grote gele kwikstaart door het ontbreken van snelstromende waterlichamen en plekken om te foerageren. Nader onderzoek naar de grote gele kwikstaart als broedvogel op de onderzoekslocatie wordt niet noodzakelijk geacht.

De **steenuil** komt in Nederland vooral voor in kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en is afhankelijk van gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. De soort broedt voornamelijk in door de mens geplaatste nestkasten, in nauwe ruimten in gebouwen, zoals tussen de dakbedekking en het beschot, of in schuren. De steenuil kan daarnaast ook broeden in natuurlijke boomholten, vooral in knotwilgen en oude (hoogstam)fruitbomen. Het leefgebied van deze soort is van belang voor een functionele nestplaats. Het leefgebied bestaat uit vaste rust- en winterverblijfplaatsen (veelal rondom de nestlocatie) en foerageergebied. Er zijn geen geschikte ruimtes, nestkasten of boomholtes aanwezig op de onderzoekslocatie die potentieel kunnen functioneren als vaste roest- en nestlocatie voor de steenuil. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie staat een oude stal op het boerenerv ten noorden van de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek is de stal onderzocht op mogelijke geschikte wegkruiphoekjes voor de steenuil. Deze zijn niet aangetroffen, waardoor het niet aannemelijk wordt geacht dat de steenuil hier tot broeden komt. Daarnaast blijft de onderzoekslocatie grotendeels intact, waarbij een minimale oppervlakte aan weiland zal worden verwijderd en er voldoende alternatieven als foerageergebied in de omgeving aanwezig zijn. Nader onderzoek naar het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste roest- en broedplaats en essentieel foerageergebied van de steenuil wordt op basis van bovengenoemde informatie niet noodzakelijk geacht.

De **roek** komt voor in een habitat met vrijstaande, hoge groepen bomen langs snelwegen, treinsporen, kanalen of dorpen. In de buurt van nesten bevinden zich graslanden waar deze soort kan foerageren. De roek broedt in opvallende kolonies met grote nesten. De slordige nesten worden in de toppen van hoge bomen gebouwd. Op en rondom de onderzoekslocatie zijn geen hoge groepen bomen aangetroffen, waardoor het voorkomen van de roek op de onderzoekslocatie op voorhand uitgesloten kan worden. Nader onderzoek naar de roek wordt niet noodzakelijk geacht.

Broedvogels (soms jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Op de onderzoekslocatie zijn geen hollen, grote nesten of nestkasten aangetroffen. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Door het treffen van passende maatregelen, kunnen verstoringen op broedende vogels worden voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De beplanting op en rondom de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de scholekster. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen op de onderzoekslocatie. De nesten van algemene broedvogels zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Door het treffen van passende maatregelen, kunnen verstoringen op broedende vogels worden voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Vleermuizen hebben een divers habitat bestaande uit verschillende onderdelen die met elkaar in verbinding staan. In de levenscyclus van vleermuizen kunnen verschillende perioden worden onderscheiden, zoals een periode dat jongen geboren en gezoogd worden, een periode waarin gepaard en gebaltst wordt en een winterrustperiode. In deze perioden gebruiken vleermuizen verschillende of dezelfde type verblijfplaatsen in gebouwen en/of bomen die als een netwerk met elkaar verbonden zijn door vliegroutes. In het netwerk van verblijfplaatsen bevinden zich ook foerageergebieden die afhankelijk van verschillende factoren essentieel kunnen zijn voor een lokale populatie vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen onder andere verblijfplaatsen hebben in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten, vensterluiken, onder dakpannen en gevelspleten. Boombewonende vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in holtes, nissen en bastscheuren van bomen.

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten bescherming onder de Omgevingswet. Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende volgens de Omgevingswet streng beschermde vleermuissoorten aangetroffen: **gewone dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis** en **meervleermuis**.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en heeft geen bomen die als mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen kunnen dienen, wat uitsluit dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing en bomen in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de omgeving is voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van gras- en akkerland van vergelijkbare kwaliteit. Nader onderzoek naar foerageergebied van vleermuizen wordt niet nodig geacht. Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt geadviseerd (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord. Nader onderzoek naar vliegroutes van vleermuizen wordt niet nodig geacht. Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt geadviseerd (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten. Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer geen volgens de Omgevingswet beschermde soorten waargenomen.

Algemene grondgebonden zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. De werkzaamheden hebben zeer beperkte impact op mogelijke rust- en verblijfplaatsen van deze algemene grondgebonden zoogdieren. De algemene zorgplicht is te allen tijde van kracht waardoor voorzichtigheid gedurende de werkzaamheden is geboden (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer geen volgens de Omgevingswet beschermde soorten waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Het voorkomen van reptielen op de onderzoekslocatie kan op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar reptielsoorten wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de rugstreeppad als enige volgens de Omgevingswet beschermde amfibieën soort waargenomen.

De **rugstreeppad** wordt voornamelijk aangetroffen op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor losgrondig zanderige bodems gelegen op snel opwarmende bodemplaatsten en ondiep (tijdelijk) water. Gezien het feit dat de onderzoekslocatie vrijwel volledig bestaat uit intensief beheerd weiland, verharding en kleine sloten, wordt het voorkomen van de rugstreeppad op voorhand niet verwacht. De dichtsbijzijnde NDFF-waarnemingen liggen op circa 3 kilometer van de onderzoekslocatie. De NDFF-waarnemingen liggen allemaal, of ten zuiden van de N11 en het spoor, of ten noorden van de Oude Rijn. Ondanks dat rugstreeppadden (voor amfibieën) zeer mobiel zijn en zich tot enkele kilometers van hun voortplantingswater kunnen verspreiden kan worden uitgesloten dat de soort zich tijdens de werkzaamheden in dit deel van de onderzoekslocatie zal vestigen omdat de Oude Rijn ten noorden, en de N11 en de spoorweg ten zuiden barrières vormen voor de soort. Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied en voortplantings- en overwinteringsbiotoop, evenals het ontbreken van waarnemingen in de directe omgeving, wordt nader onderzoek naar de rugstreeppad derhalve niet noodzakelijk geacht.

Algemene amfibieën

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor amfibieën. Algemene soorten als de bruine kikker en de gewone pad kunnen beschutting vinden tussen de beplanting. De watergangen op en direct nabij de onderzoekslocatie kunnen voortplantingsmogelijkheden bieden aan de bovengenoemde soorten. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie is voldoende alternatief leefgebied beschikbaar. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Omgevingswet. De algemene zorgplicht is ten allen tijde van kracht waardoor voorzichtigheid gedurende de werkzaamheden is geboden (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer geen volgens de Omgevingswet streng beschermde vissen aangetroffen. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Omgevingswet. De algemene zorgplicht is ten allen tijde van kracht waardoor voorzichtigheid gedurende de werkzaamheden is geboden (zie hoofdstuk 5).

4.5 Ongewervelden

Libellen

Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer geen onder de Omgevingswet streng beschermde libellensoorten aangetroffen. Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Uit verspreidingsgegevens van het NDFF-uitvoerportaal is in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de **grote vos** onder de Omgevingswet streng beschermde vlinder aangetroffen.

De **grote vos** komt voor in vochtige open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Waardplanten van de grote vos zijn populier, sleedoorn, wilg en iep. Door de afwezigheid van waardplanten is er geen geschikt habitat voor de grote vos. Nader onderzoek naar de grote vos wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Uit verspreidingsgegevens van het NDFF-uitvoerportaal is in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de **platte schijfhoren** onder de Omgevingswet beschermde overige ongewervelden soorten aangetroffen.

Platte schijfhoren bevinden zich in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. Vaak in draadalgvegetaties. Ook in andere vegetaties, zoals in wateren met krabbescheer. Daarnaast soms op de wortels van o.a. Lisdodde en vergelijkbare oevergebonden planten. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Door de nabijheid van de waarneming van de platte schijfhoren tot de onderzoekslocatie is het mogelijk dat de soort ook op de onderzoekslocatie voorkomt. De watergang waarin hij is aangetroffen staat daarnaast, via de Hoogeveensche Vaart, in verbinding met de sloten op de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar de platte schijfhoren wordt derhalve noodzakelijk geacht. Op 23 september 2023 heeft Sweco een soortgericht onderzoek naar de platte schijfhoren uitgevoerd op het plangebied waar het elektriciteitsstation zal worden gerealiseerd en waar de toekomstige toegangsweg (de huidige onderzoekslocatie) naartoe zal leiden (rapportage NL23-648800269-64564). Tijdens dit onderzoek is gebruik gemaakt van eDNA-technieken, waarbij platte schijfhorens zijn aangetroffen. De watergangen in het plangebied (elektriciteitsstation) staan in verbinding met de watergangen op de onderzoekslocatie (toegangsweg), waardoor aangenomen kan worden dat de platte schijfhoren ook daar aanwezig zijn (zie hoofdstuk 5).

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en vermiljoenkever, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Uit verspreidingsgegevens van het NDFF-uitvoerportaal is in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende volgens de Omgevingswet streng beschermde plantensoorten aangetroffen: **schubvaren**, **kluwenklokje**, **wilde ridderspoor** en **wilde weit**.

Schubvaren groeit op stenige ondergronden, zoals oude (stads)muren, rotsen en kalkstenenmuurtjes. Kluwenklokje komt voor in bermen, grasland, rivierdijken en bosranden. Wilde ridderspoor komt voor in akkers en rurale plaatsen. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de schubvaren en wilde ridderspoor, waardoor het voorkomen van deze twee soorten op de onderzoekslocatie onwaarschijnlijk wordt geacht. Het voorkomen van kluwenklokje, kan op voorhand worden uitgesloten, omdat deze soort zeer zeldzaam is en voornamelijk voorkomt in het rivierengebied en in Zuid-Limburg. Wilde weit is van oorsprong een akkeronkruid in ons land. Om te kunnen ontkiemen, vegeteert deze halfparasiet op grassen, vooral op wintergraan. Het voorkomen van wilde weit kan op voorhand worden uitgesloten, omdat deze soort in Nederland nauwelijks meer voorkomt en alleen nog inheems is aan de Veluwerand en in Zuid-Limburg. Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingreep op beschermde plantensoorten wordt niet verwacht. Nader onderzoek naar beschermde planten wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren. Er zijn geen waarnemingen van Rode lijst soorten op de onderzoekslocatie gedaan. Aangezien de onderzoekslocatie deels bestaat uit verharding, watergangen en beheerd weiland, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de onderzoekslocatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van Rode lijst soorten. Met betrekking tot de specifieke zorgplicht voor Rode Lijst soorten hoeven er geen vervolgstappen te worden genomen. De algemene zorgplicht dient te allen tijde te worden nageleefd (zie hoofdstuk 5).

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Kerkuil

De kerkuil is een beschermde diersoort als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De verboden handelingen die van toepassing zijn, betreffen het opzettelijk doden of vangen van vogels, het opzettelijk verstoren van de vogels en beschadigen of vernielen van nest, eieren en rustplaatsen. Artikel 11.37, lid 1d betreft het opzettelijk storen van vogels. Op de onderzoekslocatie is geen sprake van een voortplantings- en/of roestplaats. De stal ten noorden, direct nabij de onderzoekslocatie, kan echter dienen als een voortplantings- en/of roestplaats. De voorgenomen werkzaamheden kunnen invloed hebben op deze stal en daarmee ook op de mogelijke voortplantings- en/of roestplaats van de kerkuil. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de kerkuil is reeds uitgevoerd door Econsultancy (rapportage 25674.002, versie D1, d.d. 25 juli 2024); daarbij zijn geen kerkuilen auditief noch visueel waargenomen. Overtreding van Artikel 11.37, lid 1d, is ten aanzien van de kerkuil daarom niet aan de orde.

5.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien de werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de werkzaamheden binnen het broedseizoen uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

5.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van potentiële foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen in de omgeving van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van omliggende foerageergebieden behouden kunnen worden en zal schade aan overvliegende individuen worden voorkomen. Deze maatregelen betreffen het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens de realisatie- en gebruiksfase, in de schemer en nacht, tijdens het actieve seizoen van vleermuizen (april t/m oktober). Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig (1700 – 2200K) met omlaag staande armaturen. Op deze manier wordt strooi-licht en hiermee verstoring van deze lichtgevoelige soortgroep voorkomen. Hierdoor zal de functionaliteit van de nabije omgeving van de onderzoekslocatie behouden blijven tijdens en na de voorgenomen ingreep.

5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

5.5 Algemene vissen

Er worden geen beschermde vissoorten op de onderzoekslocatie verwacht, waardoor effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten kunnen worden uitgesloten. Wel kunnen algemene niet beschermde vissoorten in de sloten op de onderzoekslocatie voorkomen. Voor deze algemene soorten geldt de zorgplicht. Bij de werkzaamheden aan de sloten dient daarom alles gedaan of gelaten te worden om het opzettelijk doden van individuen te voorkomen. Gedacht kan worden aan het langzaam opstarten van de werkzaamheden en altijd richting open water te werken waardoor vluchtende vissen weg kunnen komen.

5.6 Ongewervelden

De platte schijfhoren is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De watergang op de onderzoekslocatie wordt mogelijk gebruikt door deze soort. Werkzaamheden aan de watergangen op de onderzoekslocatie kunnen leiden tot het doden van individuele platte schijfhorens. Nader onderzoek moet daarom uitwijzen of de platte schijfhoren daadwerkelijk gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar de platte schijfhoren kan uitgevoerd worden aan de hand van eDNA-onderzoek. Hierbij worden watermonsters genomen uit de sloten op de onderzoekslocatie, die vervolgens worden geanalyseerd in het laboratorium.

Op 23 september 2023 heeft Sweco een soortgericht onderzoek naar de platte schijfhoren uitgevoerd op het plangebied waar het elektriciteitsstation zal worden gerealiseerd en waar de toekomstige toegangsweg (de huidige onderzoekslocatie) naartoe zal leiden (rapportage NL23-648800269-64564). Tijdens dit onderzoek is gebruik gemaakt van eDNA-technieken, waarbij platte schijfhorens zijn aangetroffen. De watergangen in het plangebied (elektriciteitsstation), waar de soort is aangetroffen, staan via de Hoogeveensche Vaart in verbinding met de watergangen op de onderzoekslocatie (toegangsweg). Hierdoor kan worden aangenomen dat de platte schijfhoren ook op de onderzoekslocatie aanwezig kunnen zijn.

Er is reeds een activiteitenplan opgesteld op basis van de aanwezigheid van de platte schijfhoren (rapportage 25674.001, versie D1, d.d. 29 juli 2024). In dit plan is ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat binnen de onderzoekslocatie als gevolg van de aanleg van de toegangsweg op enkele locaties over korte lengte watergangen aangepast moeten worden.

5.7 Overige soort(groep)en

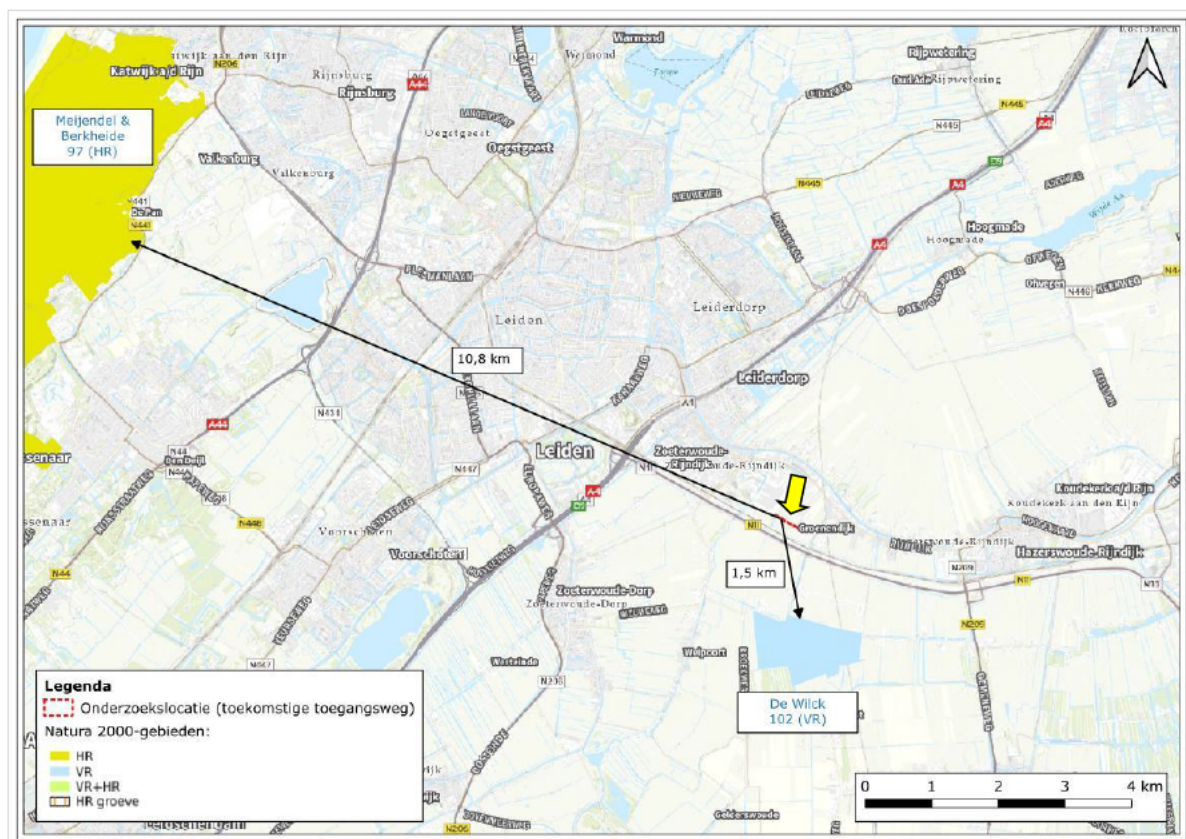
Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wgens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, De Wilck, bevindt zich op circa 1,5 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1). Het meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, Meijndel & Berkheide, bevindt zich op circa 10,8 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

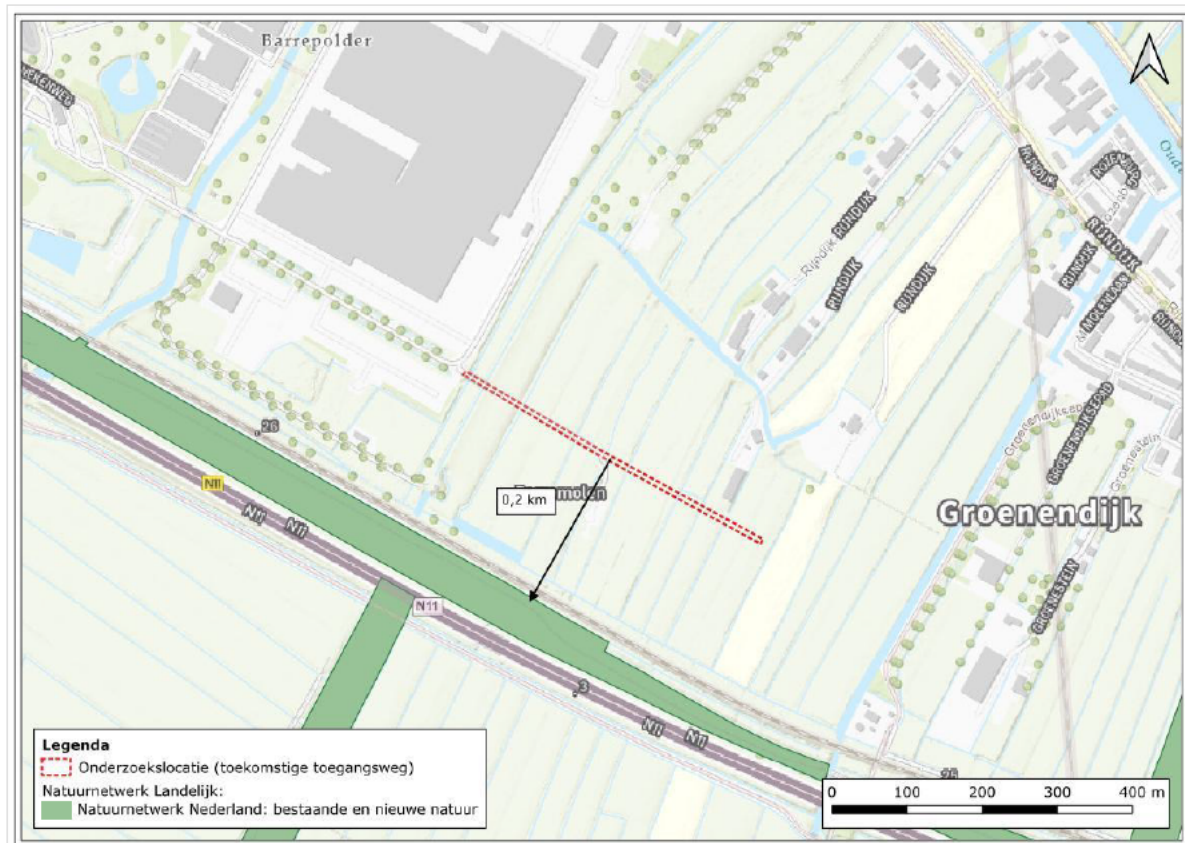

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenames van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 10,8$ km) tot het meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied in combinatie met de aard van de plannen niet te verwachten. Vervolgonderzoek met betrekking tot Natura 2000-gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 0,2 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Gearceerde deel gemeente Zoeterwoude

Gelet op artikel 7.61 van de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland uit 2023 worden beperkingen opgelegd vanuit het kader van het Natuurnetwerk Nederland wanneer deze gelegen zijn in het Natuurnetwerk Nederland, of deel uitmaken van de strategische reservering van natuur. Beide vereisten zijn niet van toepassing op de onderhavige onderzoekslocatie. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Wegens het ontbreken van bomen op de onderzoekslocatie, kan het onderdeel houtopstanden als bedoeld in artikel 11.111 (Bal) buiten beschouwing worden gelaten. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Sweco Nederland B.V. een quickscan natuurwaarden uitgevoerd op de toekomstige ontsluitingsroute, voor zover gelegen op grondgebied van gemeente Zoeterwoude, van het elektriciteitsstation in Hazerswoude – Rijndijk.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De initiatiefnemers, TenneT en Liander, zijn voornemens om een toegangsweg aan te leggen naar het bestemmingsplangebied, waar een 150/50 kV-electriciteitsstation en een ondergronds 150 kV-kabeltracé met acht circuits zullen worden gerealiseerd. De toegangsweg zal worden aangelegd vanaf de Heineken-fabriek om het plangebied te bereiken.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen *
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Inspectie door ecooloog of er broedgevallen aanwezig zijn indien werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.
	jaarrond beschermd	mogelijk	mogelijk	ja	nee	op de onderzoekslocatie is er geen sprake van een voortplantings- en/of roestplaats. De stal ten noorden, direct nabij de onderzoekslocatie, kan echter dienen als voortplantings- en/of roestplaats. Nader onderzoek ten aanzien van het voorkomen van de kerkuil is reeds uitgevoerd (rapportage 25674.002, versie D1, d.d. 25 juli 2024).
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	potentie voor foeragerende vleermuizen in de groenstroken. Voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar. Gebruik van vleermuisvriendelijk verlichting tijdens zonsondergang en zonopkomst wordt geadviseerd.
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemeen voorkomende vissen.
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		ja	ja	ja	ja	nader onderzoek ten aanzien van het voorkomen van de platte schijfhoorn. Dit is reeds uitgevoerd door Sweco (rapportage NL23-648800269-64564) en opgenomen in het activiteitenplan (rapportage 25674.001, versie D1, d.d. 29 juli 2024).
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		10,8 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		0,2 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

De stal ten noorden, direct nabij de onderzoekslocatie, kan dienen als een voortplantings- en/of roestplaats voor de **kerkuil**. De voorgenomen werkzaamheden kunnen invloed hebben op deze stal en daarmee ook op de mogelijke voortplantings- en/of roestplaats van de kerkuil. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de kerkuil is reeds uitgevoerd door Econsultancy (rapportage 25674.002, versie D1, d.d. 25 juli 2024); daarbij zijn geen kerkuilen auditief noch visueel waargenomen. Overtreding van de Omgevingswet is daarom niet aan de orde.

Voor de **algemene broedvogelsoorten** die in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn te verwachten, wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen, globaal lopend van april t/m augustus, uit te voeren. Indien de werkzaamheden deels of geheel binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, wordt geadviseerd om een broedvogelinspectie uit te laten voeren en voorafgaand nestmogelijkheden voor algemene broedvogels te verwijderen. Het verstoren van alle broedende vogels in Nederland is strafbaar onder de Omgevingswet.

De onderzoekslocatie wordt geschikt geacht voor vleermuizen om te **foerageren**. Indien werkzaamheden tussen april en november tussen zonsondergang en zonsopkomst worden uitgevoerd, wordt geadviseerd te werken met vleermuisvriendelijke verlichting. Dit type verlichting is amberkleurig met verlichtingsarmaturen die naar beneden staan gericht op de werkplaats zonder veel strooilicht naar de omgeving.

De onderzoekslocatie biedt gedeeltelijk geschikt habitat voor **algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen**. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

De watergangen bieden mogelijk geschikt leefgebied voor de **platte schijfhoren**, waardoor werkzaamheden de Omgevingswet kunnen overtreden. Sweco heeft reeds een soortgericht onderzoek uitgevoerd op het plangebied (rapportage NL23-648800269-64564), dat in verbinding staat met de watergangen op de onderzoekslocatie. Hierdoor wordt aangenomen dat de platte schijfhoren ook op de onderzoekslocatie aanwezig kan zijn. Een activiteitenplan, waarin de watergangen op de onderzoekslocatie zijn meegenomen, is al opgesteld (rapportage 25674.001, versie D1, d.d. 29 juli 2024).

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument kerkuil. Opgehaald van <https://www.vogelbescherming.nl/docs/c8f1dff0-7ac8-4456-b3d6-936d23c2aaf1.pdf>

BIJ12 (2017c). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Elektriciteitsstation Hazerswoude-Rijndijk. Geraadpleegd op 6 september 2024 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0484.HR150kvstation-ON01/t_NL.IMRO.0484.HR150kvstation-ON01.html

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied 3 km, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale staten van Zuid-Holland (2019). Verordening (PZH-2019-677696264) houdende regels over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (Omgevingsverordening Zuid Holland). Geraadpleegd op 24 juli 2024 van <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR622914/2>.

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,

- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
 - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

*§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn***Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)**

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

*§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten***Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)**

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.